

Minister Klimatu i Środowiska

DGO-OPZ.050.2.2025.MK
3627409.14351887.11617263
Warszawa, 17-02-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację Pana Posła Macieja Tomczykiewicza z dnia 3 lutego 2025 r., znak K10INT7687, w sprawie interpretacji przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 lutego 2015 r. w sprawie stosowania komunalnych osadów ściekowych¹, poniżej przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie należy przypomnieć, że przetwarzanie w ramach procesu odzysku R10² odpadów o kodzie 19 08 05 – ustabilizowane komunalne osady ściekowe musi się odbywać zgodnie z przepisami ustawy *o odpadach*³ zwanej dalej „ustawą o odpadach” oraz rozporządzenia w *sprawie procesu odzysku R10*⁴, zwanego dalej „rozporządzeniem R10”. Przedmiotowe rozporządzenie określa warunki jakie muszą być spełnione, aby odpady mogły być stosowane. W przypadku odpadów o kodzie 19 08 05 rozporządzenie R10 wskazuje, że odpady te muszą spełniać warunki określone w rozporządzeniu w *sprawie stosowania komunalnych osadów ściekowych*, zwanym dalej „rozporządzeniem KOS”.

Odpowiadając na pytania 1 i 2 należy poinformować, że zgodnie z art. 96 ust. 4 ustawy o odpadach stosowanie komunalnych osadów ściekowych jest możliwe, jeżeli są one ustabilizowane oraz przygotowane odpowiednio do celu i sposobu ich stosowania, w szczególności przez poddanie ich obróbce biologicznej, chemicznej, termicznej lub innemu procesowi, który obniża podatność komunalnych osadów ściekowych na zagniwanie i eliminuje zagrożenie dla środowiska lub życia i zdrowia ludzi.

¹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 lutego 2015 r. w *sprawie stosowania komunalnych osadów ściekowych* (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 23).

² Obróbka na powierzchni ziemi przynosząca korzyści dla rolnictwa lub poprawę stanu środowiska.

³ Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.).

⁴ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 stycznia 2015 r. w *sprawie procesu odzysku R10* (Dz. U. z 2015 r. poz. 132).

Doprecyzowanie wyżej wskazanej zasady stanowi nowy § 2 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia KOS, który wejdzie w życie z dniem 15 stycznia 2026 r.⁵ Wobec powyższego, po wejściu w życie powyższego przepisu, komunalne osady ściekowe (KOS) będą mogły być stosowane na gruntach, jeżeli spełniają warunki wskazane w § 2 ust. 1 rozporządzenia KOS, w tym m.in. zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 8 zostaną poddane obróbce z zastosowaniem co najmniej jednego z wymienionych procesów:

„a) beztlenowego, jeżeli w jego wyniku zawartość substancji organicznej w tych osadach zostanie zredukowana o co najmniej 38% lub był prowadzony w temperaturze powyżej 34°C przez co najmniej 12 dni,

b) tlenowego, jeżeli był prowadzony przez co najmniej 25 dni, przy czym do tego okresu wlicza się czas, w jakim zachodziły procesy w części tlenowej reaktora biologicznego,

c) tlenowego, jeżeli był prowadzony przez co najmniej 10 dni w temperaturze powyżej 40°C,

d) chemicznego, z wykorzystaniem wapna w dawce co najmniej 0,25 kg wapna na 1 kg s.m. osadów ściekowych,

e) humifikacji, przez leżakowanie osadu co najmniej 90 dni lub suszenie powodujące dezaktywację biologiczną przy wilgotności osadu poniżej 30%.”

W przypadku gdy KOS nie zostały poddane co najmniej jednemu z procesów wskazanych w § 2 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia KOS, nie spełniają warunków stosowania ich na powierzchni ziemi wskazanych ww. przepisach. Zatem nie mogą być wykorzystane w procesie odzysku R10.

Odpowiadając na pytanie 3, podkreślić należy, że istnieje również możliwość przetwarzania KOS w procesie R3⁶, np. jako surowiec do produkcji środków poprawiających właściwości gleby lub nawozów organicznych (w tym do produkcji kompostów). Należy przy tym zauważyć, że zgodnie z ustawą o odpadach przez recykling rozumie się odzysk, w ramach którego odpady są ponownie przetwarzane na produkty, materiały lub substancje wykorzystywane w pierwotnym celu lub innych celach; obejmuje to ponowne przetwarzanie materiału organicznego (recykling organiczny), ale nie obejmuje odzysku energii i ponownego przetwarzania na materiały, które mają być wykorzystane jako paliwa lub do prac ziemnych. Jeżeli w tym procesie wytworzone zostaną produkty wprowadzane do obrotu, to proces ten należy zatem uznać za recykling. W tym procesie KOS mogą utracić status odpadów zgodnie z art. 14 ustawy o odpadach.

⁵ Zmiana została wprowadzona rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającym rozporządzenie w sprawie komunalnych osadów ściekowych z dnia 31 grudnia 2021 r. (Dz.U. z 2022 r. poz. 89), zgodnie z którym nowy § 2 ust. 1 pkt. 8 rozporządzenia KOS wchodzi w życie po upływie 48 miesięcy od dnia ogłoszenia, przy czym rozporządzenie zmieniające zostało opublikowane w dniu 14 stycznia 2022 r.

⁶ Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania).

Dopuszczenie do obrotu ww. produktów odbywa się na zasadach i z zachowaniem wymagań jakościowych określonych w ustawie o nawozach i nawożeniu⁷, na podstawie pozwolenia ministra właściwego do spraw rolnictwa wydawanego w trybie przepisów tej ustawy⁸ albo – gdy stanowi produkt nawozowy UE – na podstawie rozporządzenia ustanawiającego przepisy dotyczące udostępniania na rynku produktów nawozowych UE⁹. Jeżeli w wyniku przetwarzania uzyskany zostanie produkt zgodny z warunkami ww. przepisów materiał taki utraci status odpadów.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości

Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

⁷ Ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2024 r. poz. 105).

⁸ Art. 4 ust. 2 ustawy o nawozach i nawożeniu.

⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1009 z dnia 5 czerwca 2019 r. ustanawiające przepisy dotyczące udostępniania na rynku produktów nawozowych UE, zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 i (WE) nr 1107/2009 oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 2003/200 (Dz. Urz. UE L 170 z 25.06.2019, str. 1, z późn. zm.)